

Osztályozás

408

Kult. Int. Dorottya 4.

" 1959.

Személy

Helyszám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Hincz Gyula

Cím:

FLORICA CORDESCU KIÁLLÍTÁSÁHOZ

Élet és Irodalom

1959. IV.

Azt, hogy egy művész, korunk művésze igaz művész, az határozza meg, hogy miképpen áll korunk legégetőbb, legjellemzőbb, valóban nagy kérdései mellé — felismeri-e és bekapcsolódik-e azoknak a gondolatoknak az áramába, melyek az egész emberiség közös gondolatai: az új, a szocializmus világa építésének és bővítésének, a világ alkotó békéjének gondolata. Kérdés tehát: az imperializmus elleni harc, a tőkés zsarnokság és az atomháborús téboly ellen folyó közös nagy küzdelemben részt vesz-e, s művészi-emberi szenvedélyével, alkotó készségével progresszív formálójá-e ennek a küzdelemnek. Korunk igazi humanistája az, aki e nemes harcnak, a nemes szenvedélynek élenjáró harcosa. Ezek a szenvedélyteli, egész emberiséget érdeklő gondolatok legfőbb tartalma a ma igaz művészetének. E tartalom kovácsa az új formanyelv kiteljesedésének.

Florica Cordescu korunk legégetőbb gondolatainak művészi kifejezője és aktív harcosa — így ő korunk igaz művésze. A Kultúrkapcsolatok Intézetében megnyílt kiállítása egy nagy művész harcos magatartásáról tesz tanúságot. Drámaíj erejű illusztrációiban tükröt tart az emberiség elé, szenvedélyesen, vádoló hangon ostromozva a tőkés társadalom, a faszizmus kegyetlenségeit — megrázó erővel tiltakozik az atom- és hidegháború ellen. Sodró erejű illusztrációinak egyik részében (Zaharja Stancu Mezítábasok folytatásos regényének illusztrációi) egyszerűen mutatta be népének s azoknak a hősöknek arculatát, akik szüntelenül „harcrakészen”, „félelem nélkül” küzdöttek népük felszabadításáért: a „legyőzhetetleneket” — a kommunistákat. Ezek a rajzok a román nép felszabadulás előtti időszakáról szólnak, az elmúlt történelmet idézik, megrázó erővel mutatják be a nép szenvedéseit — munkásokat, parasztokat, munkanélküliek tizezreit, éhező gyermekek tömegeit és kétségbeeső anyákat. Vádolóan bátor ecsetvonásokkal leplezi le a kizsákmányoló osztály arculatát, cinizmusát és kegyetlenségét. E lapokat drámai sűrítettség, monumentális egyszerűség, a mondanivaló tömör kifejezése jellemzi. Oly finom emberi melegséggel ábrázolja a nép hőseit, oly bátran, élesen rajzolja meg a tőkés társadalom

Florica Cordescu: Hordár

igazi arculatát, amire csak igazán nagy és harcos művész képes.

Igaz az, hogy e lapok az elmúlt történelmet idézik, de a múlt szelleme — sajnos — még él a szocializmust építő népek táborain kívül. Él a tőkés társadalom — nem is új formában, régi kegyetlen tartalommal: az új faszizmus formájában. Ma is emberek tízezeit börtönzik be s tömegmérgezéssel pusztítják el a népek legjobb fiait: a faszizmus gyátlatos módszereivel. Van úgy, hogy vérbíróság elé állítják — mint e napokban Manolis Glezost és hős harcostársait. Ezek a lapok éles tiltakozás az imperialista agresszió, a burkolt vagy nyílt gyarmati háború, az újfaszizmus háborús készülődései, tömeggyilkosságai ellen.

De a nép olyan, mint a haragos tenger; hullámai elsöprik a faszizmus szennyes történelmi maradékát. Milliók emelik fel az életet sugárzó napot és hatalmas várfallá egyesülnek, hogy megvédjék a békét, megvédjék az emberiséget az atomháború rémétől

— ahogy nagyszerű képi szimbólumokba sűrített milliók tiltakozását Florica Cordescu, Eugén Jebeleanu Hirosima mosolya című költemény-illusztráció sorozatában — hogy ne pusztuljanak el ártatlan gyermekek és emberek tízezei, hogy ne legyenek hamúvá vált anyát kereső gyermekek és anyák, kik hamúvá vált gyermekeikért kiáltanak. A költemény megrázó erejű címlapja élesen veti fel a kérdést: választani a pusztulás és az élet között. A nép, a világ minden becsületes embere választott az alkotó élet mellett, az elnyomás és a halál-technika ellen.

Florica Cordescu rajzai szinte szétfeszítik a grafikai műfaj kereteit és korunk problémáinak, harcának aktivizáló, történelmi nagy freskóivá válnak, éppen harcos gondolataik alapján — épp úgy, mint Goyának, Daumiernek és K. Kolvicz lapjai.

Florica Cordescut, korunk nagy művészt, köszöntjük budapesti kiállítása alkalmából.

HINCZ GYULA